

ಮಲಯಾಳ ಮೂಲ: ಇ. ಹರಿಕುಮಾರ್
ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ: ಎಂ.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್

ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ತುಂಬಿದ್ದರು. ಚಪ್ಪರದ ನಡುವೆ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ತುಂಬಿದ ಕೊಳಗವೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಂಗಿನ ಹೊಂಬಾಳೆಯೂ ಇತ್ತು. ಪರನ ದಿಬ್ಬಣ ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರು ಅಕ್ಕಮರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಪ್ಪರದ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾದಸ್ವರ ನುಡಿಸಲು ಕಾರಿದ್ದ ಓಲಗದವರು ಅದೇಶಕ್ಯಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮಂಟಪದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಹುಡುಗಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅವಳೇ ಐದು ವರ್ಷ. ತುಂಬದ, ನವ ಪಧುವಿನ ಪುಟಾಣ ತಂಗಿ ಶಾಲಿನಿ. ಕೊನೆಗೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಜತೆಗಾತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

'ಬನ್ನೇ, ನಾವು ಹಸಿರು ಮಿಡತೆ (Grass Hopper) ಯನ್ನು ಹಿಡಿಯೋಣ'

'ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೇಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಹಸಿರು ಮಿಡತೆ ಎಂದರ ಯಾವುದೇ?'

'ಬನ್ನಿ, ನಾನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ' ಅವರಲ್ಲಾ ಎದ್ದು ಹೊರ ಹೊರಟರು.

'ನಾಲ್ಕು ಕನ್ನೆಯರ ಪ್ರಯಾಣ ಎಲ್ಲಿಗೆ?' ಒಬ್ಬನು ಪರಿಹಾಸ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕೇಳಿದನು.

'ನಾವು ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ'

'ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯೇ?' ಅವನು ಅವಹೇಳನದೊಂದಿಗೆ ಕೇಳಿದನು.

'ಹೌದು' ಅವಳು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ವಿಷಯವೇನಲ್ಲವಲ್ಲ? ಅವರ ಗಮನ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಓತ್ತಲಿನ ಕಡೆಗಿತ್ತು. ಅದರ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಒಡೆದು ಬಿರುಕಾಗಿದ್ದ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರು ಆ ಓತ್ತಲನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಅದೊಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಓತ್ತಲಾಗಿತ್ತು. ಎರಡು ಮಾವಿನ ಮರಗಳು, ಅನೇಕ ಪೊದೆಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಓತ್ತಲಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನೂ ವಿಶೇಷವಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕುಟುಂಬವು ನಿರ್ವಾಸವಾಗಿದ್ದಂತೆ, ಆ ಮಾಳಿಗೆಯ ಅವಶೇಷಗಳು ಈ ಓತ್ತಲು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಓತ್ತಲಿನ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲೂ ಹ್ಲೋರು ((Back waters) ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಹುಡುಗಿಯರು ಬಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತು ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅಂದವೆಂದವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತರು. ವಿವಾಹ ಮಂಟಪದ ಸಡಗರದ ಗೊಂದಲವು ದೂರವಾಯಿತು. ಗೋಡೆಯ ಅಚಿಯ ಕಡೆ ಮಂಟಪದ ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ನೋಡುವಾಗ ಮೊದಲೇ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಮನೆ ಅವಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕದಾದಂತೆ ತೋರಿತು. ಅಕ್ಕನ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವ ವರನು ಇನ್ನೂ ವಿತಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಲಿನಿ ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ಸಿ ಕೇಳಿದಳು.

'ಹಸಿರು ಮಿಡತೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತೆ?'

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಶಾಲಿನಿಗೆ ಆಗ

ನೆನಪಾಯಿತು.

'ಇಲ್ಲೇ ಕಾಣುತ್ತೆ ಕನ್ನೇ' ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಅವಳೆಂದಳು. ಜೊತೆಗೆ ಹುಡುಕಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. 'ನಾನೂ ನನ್ನ ಅಕ್ಕ ಅಟ ಅಡಲು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬರುವುದು'.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶಾಲಿನಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಅವಳ ಅಕ್ಕ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡಿಸಿದ್ದಳು. ಹಣೆಗೆ ಪುಟ್ಟ ಬೊಟ್ಟು ಸಹ ಹಚ್ಚಿದ್ದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಹಣೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು. ಬೊಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಅವಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅಕ್ಕ ಹೇಳಿದ್ದಳು.

'ನಾಳೆಯಿಂದ ನೀನೇ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ? ನಾನೂ ಮದು ವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಜೊತೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ'

'ಅಲ್ಲ, ಅಕ್ಕ, ಭಾವನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯೇ ಇದ್ದರಾಗದೇ?'

ಅಕ್ಕ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಉಂಬಾಗುವ ಶೂನ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಲೋಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವಳಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವಾಗಲೂ ರೋಗದಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಮಲಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ತಾಯಿ ಅವಳ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ನೆರಳಂತಿದ್ದಳು. ಅಕ್ಕನೇ ಅವಳ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಕ್ಕನಿಂದ ಅವಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವೇನೂ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಅಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಳ ತಲೆ ಬಾಚಿ ಜಡೆ ಹಾಕುತಿದ್ದಳು. ಶಾಲಿನಿ ತನ ಪತಿ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಳು. ದೀರ್ಘ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಅಕ್ಕನಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿತು. ಅವಳು ಅಕ್ಕನನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರಿತ್ತು.

'ನಮ್ಮ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆ ಆ ಭಾವನಿಗೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ?'

ಬಿಂದುವಿನ ಪಾಯಿಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಬಂದರೂ, ಈ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಶಾಪವಂತಿದ್ದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವೂ ಎಂದೇ ಅವಳು ಹೇಳ ಬಯಸಿದ್ದಳು. ಅದರ ಬಿಂದುವಿಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯೂ ನಾಸ್ತಿ ಆದರೆ? ಅವಳಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಆ ಮನೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಕಬಂಧ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನರಸಿ ಹೊರ ಬೀಳ ಬಯಸಿದ್ದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಸಂಕಟವನ್ನಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಪುಟ್ಟ ತಂಗಿಯ ಮುದ್ದು ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು.

'ಶಾಲಿನಿ, ನೀನು ದೊಡ್ಡವಳಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರ ಯುವಕನು ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು. ಆಗ ನೀನೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ಪಾರಾಗುತ್ತೀಯೆ'.

'ಆ ಯುವಕನು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾನೆ?'

'ನೀನು ದೊಡ್ಡವಳಾದ ನಂತರ'

ಅದು ಅವಳು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವ ತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಳು ಮುಳುಗಿದಂತೆ ನಿಂತಳು.

ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಗಳು ಅಡಗಿ ಕುಳಿತವೆ. ಅಕ್ಕನ ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಯದ ದಿನದಂದು ರಜನಿಯ ಜೊತೆ ಆ ಓತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಶಾಲಿನಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಳು. ಇಂದು ಅವೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದವು? ಮೀನುವೂ, ಮಿನಿಯೂ, ಸಜಿಯೂ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದು. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಸ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂಬಂತೆ ಅವರು ಹುಡುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಜಿ ಕೇಳಿದಳು:

ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು....

'ಆ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆ ಏಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತೆ?'
'ಇಗೋ ಇಷ್ಟು' ಶಾಲಿನಿ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ತೋರು ಬೆರಳನ್ನು ತೋರಿದಳು. 'ಹಸಿರು ಬಣ್ಣಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದರೆ ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾರಿ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.'
ತೋರು ಬೆರಳನ್ನು ಉದ್ದಕ್ಕಿರುವ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೆ ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಹಾರಿ ಹೋಗುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದ್ದೂ ಅದ ಒಂದು ಜಂತುವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಆ ಹುಡುಗಿಯರು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದರು.

ನಿನ ಕೇಳಿದಳು. 'ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಯಾಕೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು?'

'ಯಾಕೆ ಗೊತ್ತಾ?' ಶಾಲಿನಿ ಹೇಳಿದಳು. 'ಹಣ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಧಾರಾಳ ಹಣ ಸಿಗುತ್ತೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು.'

ಅಕ್ಕ ಈ ವಿಷಯ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಸಲ ಅವಳು ಎಷ್ಟೋ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿದ್ದಳು. ಸ್ನೇಹಿತೆಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸದಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಶಾಲಿನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟರೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಹುಡುಗಿಯರ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಅಶ್ಲೀಲ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವೂ, ಕುದಿಯುವ ತಂದೆಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಹುಡುಕಾಡಿದರೂ ಒಂದಾದರೂ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯು ಕಾಣದಾದಾಗ ಮಿಕ್ಕ ಮೂರು ಜನ ಹುಡುಗಿಯರೂ ಬೇಸರಗೊಂಡಂತೆ ತೋರಿತು. ಅವರೆಂದರು.

'ನಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ'
'ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನೋಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೋಣ ತೇ' ಶಾಲಿನಿ ಹೇಳಿದಳು. 'ನಮಗೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕದಿರುವುದಿಲ್ಲ'

ಶಾಲಿನಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅವಳಿಗೆ ಅವರ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವಳು ಸಿಡ್ಡಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆ ಪುಟ್ಟ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗುರುಜನರು ಸ್ವಾಲ್ಪಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಯಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೆಳ್ಳುಣಾಣವನ್ನು ದಕ್ಕಿಣೆಯಾಗಿಟ್ಟು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟು ಕಾಲುಗಳಿಗೂ ನಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಿಗೆ ದಕ್ಕಿಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ನಮಿಸುವುದು. ಒಟ್ಟೊಟ್ಟು ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ನಮಿಸುವುದು, ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ನೆನಪುಗಳು ಅವಳ ಮನದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದವು, ತಂದೆಯ ಕಷ್ಟಗಳು ಅರಂಭವಾಗಿದ್ದೇ ಆ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಳು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಳು.

ವಯಸ್ಸಾದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾನೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವತ್ತಿನ ತೊಂಭತ್ತು ರಶಮಾನವನ್ನು ಲುಟಿ ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯ. ಕೊನೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡದಿದ್ದ ಈ ಸ್ವಳವನ್ನೂ ಸಹ 'ಇದಕ್ಕೆ ನೀನು ಅರ್ಹನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ' ಎಂಬಂತೆ ಆತನು ಭಾಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ತಂದೆಯವರು ಅದರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು, ಎರಡು ಕಂಬದಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ತೆಗೆದು ತೋಡಿದರೆ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಸೋರುವಂತಹ ಈ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಒಂದು ಕಳ್ಳಿಗಡದಂತೆ ಬೆಳೆದಳು.

ಎರಡನೆಯವನಾಗಿ ಸೋದರಮಾವನು ನಿಂತಿದ್ದನು. ತಾಯಿಯ ತಮ್ಮ, ಆತನು ಹೊಸ

ಪ್ಯಾಂಟ್, ಪರ್ಚ್ ಧರಿಸಿ, ಪೂಸ್ ಅನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟದೆ ಅವಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಅವಳ ಸೋದರ ಅತ್ತೆ ಕಾಂಟಾಪುರಂ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟಿದ್ದಳು. ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸೀರೆ ಸಾವಿರ ರುಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸೀರೆ ತೆಗೆದುಕೋ ಎಂದು ಇವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ನನಗೆ ಈ ಸೀರೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಮಿಕ್ಕ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರು.ಗಳಿಗೆ ನೀನೊಂದು ಓಲೆ ತೆಗೆದುಕೋ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೀಗ ಕಿವಿಯೋರೆ ಎನಗೂ ಬೇಡ ಎಂದೆ. ಎಂಟು ಹೋಡಿ ಕಿವಿಯೋರೆಗಳನ್ನು ಪ್ಯಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ಬೇಡವೇ? ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಸೇರಿಸಿ, ಮಗಳು ರಜನಿಗೆ ಒಂದು ಬಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಡಿ ಅಂದೆ...

ಬಿಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸೀರಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನೇಕೆ ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ತನ್ನ ಮದುವೆಯ ಸೀರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇರುವುದು. ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೀರೆ - ಕು-ಂಕುಮದ ಬಣ್ಣದ್ದು - ಇಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬೆಲೆ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಏನೂರು ರುಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು. ಜರಿ, ಬಾಡರ್, ಅಂದದ ಸೆರಗು ಇದ್ದ ಆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಬಹು ಹೊತ್ತು ಆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲೇ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದೇ ನಿಂತಿದ್ದಳು.

ಬಿಂದು ತನ್ನ ವಿವಾಹದ ನಿಶ್ಚಯದ ದಿನವನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡಳು. ಅಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ತಂದೆಯವರು ತಮ್ಮದೇ ಒಂದು ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡಪ್ಪನೂ, ಸೋದರಮಾವನೂ, ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕುದಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು; ಸೋದರಮಾವನು ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮದ್ಯದಲ್ಲೇ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

'ನನ್ನ ಸೋದರ ಸೊಸೆಯ ಮದುವೆ 'ನಾನು' ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ತನ್ನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ತಟ್ಟುತ್ತಾ ನಡುಗುತ್ತಾ ಬಲಹೀನವಾಗತೊಡಗಿದ್ದ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾಗ ತಂದೆಗೆ ಬಲು ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ಭಾವಮೈದುನನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಪಳ ಸುರಿಯುಕೊಟ್ಟರು. ದೊಡ್ಡಪ್ಪನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಆತನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು 'ವಿವಾಹ ಭೋಜನದ ಬಹಳ ನಷ್ಟವು. ಮಿಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ' ಇನ್ನು ಬೇರೇನು ಬೇಕು?

ರಾತ್ರಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಯಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು. ಬಿಂದು ಅವಳ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಾಪೆ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲೋ ಮುದುರಿ ಮಲಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ತಂಗಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ತನ್ನ ಬಳಿ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಬಿಂದುವಿನ ಸೋದರತೆಯು ಬಿಂದುವಿನ ಮಂಚವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬಿಂದುವಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಅವಳ ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದು ಅವಳ ದಿವಸವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಅವಳು ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಮಿಕ್ಕವರು ಉಟಿ ಮಾಡಿದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು, ಕುದಿಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದವರಿಗೆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಮೀನನ್ನು ಹುರಿದು ಕೊಟ್ಟಳು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ವಾಂತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಬಾಚಿ ಎತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುದ್ಡ ಮಾಡಿಯೂ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದಳು. ಅದರ ಮಧ್ಯೆ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುರಿಗೂ ಹಾಸಿಗೆ, ಬಾಪೆ, ಬಿಂಬುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಪೊಳ್ಳು

ವಾಗ್ಗಾನಗಳೂ, ಅಕ್ಕಪ್ರತಸೆಗಳೂ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಡೆದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬೆರಳಿಗೆ ಉಂಗುರ ತೊಡಿಸಿದ ಆ ಯುವಕನನ್ನು ನೆನೆದಳು. ಪ್ರಕಾಶದ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಕಿರಣ... ಅವಳಿಗೆ ಹೋರಾಗಿ ಆಳಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾ.
ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಗಡಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದರ ಮಧ್ಯೆ ನಾದಸ್ವರದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಬಂದಿತು. 'ಮದುವೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ' ಮಿನ ಹೇಳಿದಳು.
'ಈಗ ನಾವು ಹೋಗಬೇಡವೇ?' ಸಹ ಕೇಳಿದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗತೊಡಗಿತು.
'ಅಮ್ಮ ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾಳೋ ಏನೋ?'

'ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ' ಮಿನ ಹೇಳಿದಳು. ತನ್ನ ಮೂವರು ಜೊತೆಗಾರಿಯರೂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಶಾಲಿನಿ ಸಂಕಟದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಳು. ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ಅವಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿದ್ದನ್ನು ಅವಳು ನೆನೆದಳು. ಅಂದು ಸಂಜೆ ದೀಪ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದು ಒಳ್ಳೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ, ಉದ್ದದ ಕಾಲುಗುಳ್ಳೆ ಹುಳು. ಅವಳು ಆ ಹುಳುವನ್ನೋಡಿಸಲು ನೋಡಿದಳು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಅದರಂತಿದ್ದ ಹುಳು ತನ್ನ ಉಡುಪಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಂದು ಹಂಚಿ ಕಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಓಡಿಸಲು ನೋಡಿದಾಗ ಅಕ್ಕ ಹೇಳಿದ್ದಳು.

'ಮಗು, ಅದನ್ನು ಓಡಿಸಬಾರದು.'
'ಯಾಕೆ? ಅಕ್ಕ!'

'ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ... ಅದೊಂದು ಹಸಿರು ಮಿಡತೆ. ಅದು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆ ಮನೆಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಣ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ.'

ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಬಿಟ್ಟು ಅಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಂಬೂತ ಪಕ್ಕಿಯ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಅಕ್ಕನೇ ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ಅದೃಷ್ಟವಂತೆ. ಅದರ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಹೇಳಬಾರದಂತೆ. ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಅದೃಷ್ಟ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಂತೆ.'

ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡದೆಯೇ ಹಾರಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಕ್ಕ ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಜಗಳ ಒಂದು ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಯ ನೆಕೆಲೆಸೆಗಾಗಿ.

'ನಾನು ಇನ್ನೇನೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವು. ಒಂದು ಮಾವಿನಕಾಯಿ ನೆಕೆಲೆಸೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಾದರೂ ಮದುವೆಗಾಗಿ ಕೊಂಡು ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?'

ಫಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುವುದು ನಡೆದೇ ಇತ್ತು.
'ಈ ಬಂಟಿ ಚೈನ್ ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಮದುವೆಯ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸಲೆ ಅಪ್ಪ?'

ವರನ ಮನೆಯವರು ಏನೂ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಏನೂ ಕೊಂಡು ಕೊಡಬಾರದೆಂದಿರ ಯೆನಿಸ್ಸಳು.

'ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹುಡುಗಿಯ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೆ ಎಂಬುದು ನಿನ್ನ ಹೃದಯ ಕವಿರಬೇಕು'

'ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿವೆ ಅಪ್ಪ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಅದು ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವೇ ನಲ್ಲ. ಅಮ್ಮನ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ.'

ಅಮ್ಮ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಮಾತನಾಡದೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಶಾಲಿನಿಗೆ ಅಮ್ಮ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಅಕ್ಕನ ಪರವಾಗಿ, ಅಂದಾದರೂ, ಅಕ್ಕನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಲೋಡುಗುವಾದರೂ ಅಮ್ಮ ಬಾಯಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ಬಾಡಿದ ಗಿಡದಂತೆ ಅಕ್ಕ ಸೋರಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಅಮ್ಮ ನಿಂತೇ ಇದ್ದಳು.

ಅಂದು, ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಯದ ದಿನ ಉಂಟಾದ ವಾಗ್ಗಾನ ಪ್ರವಾಸಿನೆಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆ ಮತ್ತಿನಿಂದ ಇಳಿಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಾಯವಾದವು ಹಣದ ಚೀಲದೊಂದಿಗೆ ಸೋದರ ಸೊಸೆಯ ಮದುವೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬರುವ ಭಾವವೈದನ, ತಮ್ಮನ ಮಗಳ ವಿವಾಹ ಭೋಜನ ನಡೆಸಲು ಹಣದೊಂದಿಗೆ ಬರುವ ಅಣ್ಣನ ಆಗಮ್ಯ ನಕ್ಕೆ ತಂದೆಯವರು ಕಾದೇ ಇದ್ದರು. ಆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಹುಸಿಯಾಯಿತೆಂದು ಮನದಟ್ಟಾಗಿ ತೊಡಗಿ ರಾಗ ಹಣಕ್ಕೆ ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ನಿಂತು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾರದೆ ಘನಿಸಿದರು.

ಅಕ್ಕ ಅಮ್ಮನೊಂದಿಗೆ ವಾದಿಸಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಶಾಲಿನಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ತಂದೆಯಿಂದ ತನಗಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬಿಂದು ಹಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿ ಸೂಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಬರುವ ತಂದೆಯ ಕಂಪಾದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗದೆ ಶಾಲಿನಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ತೂರಾಡುತ್ತಾ ತಂದೆಯವರು ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮುದುರಿ ಮಲಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳ ಕೀಲು ನೋವು ಮತ್ತು ಶೀತದ ಸೆಳೆತದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಲಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಕ್ಕ ಎದ್ದು ಬಂದು ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಊಟ ಬರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಒದ್ದರ ಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಳು.

ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬರುವ ಕಷ್ಟಗಳ ಪಟಲ-ಪಟಲ ತಬ್ಬದಂತೆ ಅಕ್ಕ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. 'ಇದ್ದು ಬಹಿ' ಆಗಲಿ ನನಗೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ನೆಕೆಲೆಸೆ ಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕು' ಬಿಂದು ಹೇಳಿದ್ದಳು.

ತಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೊಂದೇ ಹೊರಗಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮದುವೆಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ವಾರ ಮಾತ್ರವಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರದಲಾದರೂ ಹಣ ಹೋದರೆ ತನಗೆ ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಯ ನೆಕೆಲೆಸೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಅವಳು ಕಾಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಮೀರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸುರುಟಿ ಹೋದ ತನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತಂದೆಯ ಆಗಮನದೊಂದಿಗೆ ಅವಳು ಹುಡುಗಿಟ್ಟಳು. ಯೆಥೂ ಪ್ರಕಾರ ಆತನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿದೇ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆತನಿಗೆ ಬರಿಸುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆನೋ ಎಂದು ಅವಳು ಆಶೆಯಿಂದ ಕಾದಿದ್ದಳು. ಆತ ಬಾಯಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅವಳೇ ಕೇಳಿದಳು.

'ಅಪ್ಪ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ನೆಕೆಲೆಸೆ ತಂದಿರಾ?'
'ಹೂಂ... ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ ಹಾರ... ನನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾತು ಬರಿಸಬೇಡ'. ಆತನು ಕೋಪದಿಂದ ಹೇಳಿದನು.

'ಅಪ್ಪಾ, ನಿಮಗೆ ಕುದಿಯಲು, ಕುದಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ನನಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಸು ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ'

'ಏನು ಬೊಗಳುತ್ತಾ ಇರಿಯೆ?' ಅಪ್ಪ ಚೀರಿದರು.

'ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ಅಪ್ಪಾ? ನನ್ನ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ದಿನ ನೀವು ಕುದಿಸಲು ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆ ಆರೆ ತರಬಹುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಈಗ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ, ಭಾವ ಮೈದುನ ಇಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಅವರು ಯಾರಾದರೂ ಅನಂತರ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೇ? ಅದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿದಿಲ್ಲ. ಅಮೇಲೆ ಅವರೇನಾದರೂ ಈ ಕಡೆ ಬಂದರೇನು?'

ಅಪ್ಪ ಹತ್ತಿರ ಬಂದದ್ದು, ಭಾರವಾದ ಆತನ ಕೈ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದದ್ದು ಮಾತ್ರ ಬಿಂದುವಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ತಲೆ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಹೊಡೆದದ್ದೂ ಜ್ವಾಪಕವಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಾಗ ಅವಳು ತಾನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ

ಬಿದ್ದುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು. ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಾದ ಗಾಯದಿಂದ ರಕ್ತ ಜಿನುಗುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವಳು ರಕ್ತಸಿಕ್ತವಾದ ಕೈಯನ್ನು ಸಹ ತೊಳೆಯದೆ ಹಾಗೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಬೆಳಗಾದಾಗ ಅವಳ ಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಗಾಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕಂಡರಾದರೂ ಯಾರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶಾಲಿನಿ ಅವಳ ಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಗಾಯ ಕಂಡು ಕೇಳಿದಳು.

'ಅಕ್ಕಾ ನಿನ್ನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಏನದು ಗಾಯ?'
'ಓ ಅದಾ, ಅದು ಅಪ್ಪ ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕನಿಗೆ ತಂದ ಮದುವೆಯ ಉಡುಗೊರೆ'

ಶಾಲಿನಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಯಿತು. ಅವಳ ತುಟಿಗಳು ನಡುಗತೊಡಗಿದವು. ಅವಳು ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಅವಳು ಅಕ್ಕನನ್ನು ತಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಕೆನ್ನೆಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೇಳಿದಳು.

'ಅಕ್ಕಾ ನಿನಗೆ ನೋವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ?'

ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯು ತನಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಶಾಲಿನಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಪ್ಪ ಹೀಗೆ ಮಾಯವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು? ಅವಳು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಆರಂಭಿಸಿದಳು. ಹುಲ್ಲಿನ ನಡುವೆ, ಗಿಡಗಳ, ರೆಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅವಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹುಡುಕಾಡಿದವು. ಈಗಾಗಲೇ ಶಾಲಿನಿ ಮನೆಯಿಂದ ಬಹು ದೂರ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅಳು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಕ್ಕನ ಮದುವೆಯ ದಿನದಂದು ಅವಳಿಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ಹೋಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ತುಂಬೆ ಗಿಡದ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಒಂದು ಪುಟಾಣಿ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಕಂಡಳು. ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಆ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆ ತನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವಳು ಆಸೆ ಪಟ್ಟಳು. ಇನ್ನು ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿಯುವುದು ಅವಳ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗಾತಿಯಿರಬಲ್ಲದ್ದು ಅವಳಿಗೆ ಬಲು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಮೂರು ಜನರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ

ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಹಿಡಿದಳು. ಅವಳು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ಕುಪ್ಪಳಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಆ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆ ಇವಳು ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಹಾರಿ ಅವಳ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟಿತು. ನಿರ್ಮಿಷಾರ್ಥದಲ್ಲಿದ್ದ ಅದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಜಿಗಿದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಯೇ ಅವಳು ಕೂಗಿ ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದ್ದು.

ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಅಪಾಯಕರವಾದ ಕೆಲಸ ಎಂಬುದು ಅವಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ತಾನು ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವಳಿಗೇಕರ್ಥವಾಯಿತು. ಒಂದು ಬಲೆಯಂತಹುದೇನಾದರೂ ಬಿಡು. ಆ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚಲು ಒಂದು ಚೀಲ ಬೇಕು. ಇದ್ದಾವುದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವೇ. ಮತ್ತೆ ಇವಳದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಈ ಐದು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಅದು ಅಟ ಅಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳ ದೀರ್ಘ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಿನಿ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಕೊನೆಗೂ ಈ ಚೀರಾಟ ಕುಣಿದಾಟ ನಂತರ ಅವಳು ನೋಡುವಾಗ ಅದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಸೇದತೊಡಗಿದವು. ಅವಳು ಒಂದು ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟಳು. ಹಿನ್ನೆರನ ಮೇಲಿನಿಂದ ಬೀಸಿ ಬಂದ ತಂಗಾಳಿ ಅವಳನ್ನು ಸಂಕೈಸುವಂತಿತ್ತು.

ಬಿಂದು ವಿವಾಹ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವರನೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ತಂಗಿಗಾಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ಹುಡುಕಿದಳು. ಅವಳ ಸ್ನೇಹಿತೆಯರೂ, ಮಿಕ್ಕವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಂದರಾದರೂ ಶಾಲಿನಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕುಳಿತಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಓಡಿ ಅಟವಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ವರ್ಷವರವರ ಪರಸ್ಪರ ಉಂಗುರ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಹಾರ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲಾ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ದೂರ ದೂರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ಶಾಲಿನಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ

ವರನು ಏನೋ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಅದು ಕೇಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ವರನು ಕೋಪಿಸದೆ ನಗುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದನು:

'ನೀನು ಎಲ್ಲಿದ್ದೆ ಬಿಂದೂ?'
'ಆ... ನನ್ನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದಿರಾ?'

'ಎಲ್ಲಿಂದೀ ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ ಅಪ್ಪ'
'ನಾನು ನನ್ನ ತಂಗಿ ಶಾಲಿನಿಯನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಕ್ಕನ ಮದುವೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವಳು ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಅವಳಿಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ'

'ಇಬ್ಬರೂ ಏಳಿ... ಎದ್ದೇಳಿ... ಅನಂತರ ವರನು ವಧುವಿನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಲಿ. ಅದೇ, ಹಾಗೆಯೇ... ಈ ಹುಡುಗಿಯರು ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮುಂದೆ ನಡೆಯತೊಡಗಲಿ...'

ಊಟ ಮಾಡಲು ಕುಳಿತಾಗ ಬಿಂದು ಮತ್ತೆಯೂ ಶಾಲಿನಿಯನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಯಾರನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಮಿನಿಯನ್ನೂ, ಮೀನುಪನ್ನೂ ಕಂಡಳು.

'ಶಾಲಿನಿ ಎಲ್ಲಿ?' ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು.
'ಆ... ನಮಗೇನು ಗೊತ್ತು?'

'ಆಗ ನೀವು ನಾಲ್ಕು ಜನರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆನಲ್ಲಾ?' ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಕೇಳಿದನು. ಆ ನಾಲ್ಕು ಹುಡುಗಿಯರು ಪರ್ಯಟನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಕಂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದವನು.

'ಆಂ...' ಮಿನಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು.
'ಶಾಲಿನಿ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ.'

'ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನೇ?'
'ಹೌದು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ.'
'ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯೇ?' ಬಿಂದುವಿಗೆ ಅಳು ಬಂತು.

ಅವಳು ಬಿಕ್ಕಳಿಸುವುದನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಒದ್ದಾಡಿಬಿಟ್ಟಳು. ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮದುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಶಾಲಿನಿ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ. ಇವಳೇಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಳೆಂಬುದು ಹೇಳಿಯದಾಗ ಬಿಂದುವಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂಕಟವಾಯಿತು. ಅವಳು ಎದ್ದು ಹೊರಟಳು. ವರನು ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು. ಪಕ್ಕದ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಅವರು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡರು.

ಶಾಲಿನಿ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಗಾಢ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರಿದ್ದಳು. ಹಿನ್ನೆರನ ಮೇಲಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಒಳ್ಳೆಯ ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ತಲೆಗೂದಲು ನೈತ್ಯ ಮೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಾಣುತ್ತಲಿರಲಿಲ್ಲ. ನೆಲದ ತುಂಬಾ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಗಳು ನಡೆದಾಡುತ್ತಿವೆ. ತನಗೆ ಬೇಕಿದ್ದಷ್ಟು ಮಿಡತೆಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಾಟಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಿಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ತಂಗಿ ಶಾಲಿನಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಳು. ಆಗಲೇ ಅವಳು ಕಂಡದ್ದು. ಶಾಲಿನಿಯ ಮುಖವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅವಳು ಶಾಲಿನಿಯನ್ನು ಬಾಟಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಶಾಲಿನಿ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದಳು.
'ಶಾಲಿನಿ, ನೀನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಇಲ್ಲಿ?'
'ನಾನೇ...' ಅವಳು ಅಕ್ಷರಭಿಕ್ಷಕಳಾಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದಳು. 'ನಾನು ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬಂದೆ. ಅಕ್ಕಾ ನಿನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗಿ ಹೋಯಿತೆ?' ಅವಳು ಕುಂಠಿತಳಾಗಿ ಕೇಳಿದಳು.
ಬಿಂದು ಅದಕ್ಕುತ್ತರವಿಡಿಯದೆ ಪುಟ್ಟ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ 'ಇದೋ ನೋಡು, ನಿನಗಾಗಿ ಅದು ಕಾದು ನಿಂತಿದೆ ಪಾಪ' ಹೇಳಿದಳು.
ಶಾಲಿನಿ ತುಟಿ ಸೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿ ನಕ್ಕಳು. ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಓಡಿಯಾಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದೆಯಾ ಎಂದು ಅದು ಕೇಳುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎನ್ನಿಸಿ ಅವಳಿಗೆ ನಗು ಬಂದಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದ ಶಾಲಿನಿಗೆ 'ಭಾವ' ಕಾಣಿಸಿದರು. ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

'ಭಾವ' ಅವಳಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿದರು. ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು.

'ಅಕ್ಕ ನಿನ್ನ ಈ 'ಭಾವ' ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾದರಕ್ಕೆ'

ವರನು ನಗುನಗುತ್ತಾ ಅವಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ಕೈ ಚಾಚಿದನು. ಶಾಲಿನಿ ಅತನ ತೋಳಿಗೆ ಜಾರಿದಳು.
'ಬಿಂದು, ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು' ಅತನು ಹೇಳಿದನು. 'ನಾವು ಇವಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡೋಣ. ಇವಳು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರಲಿ. ಏನಂತಿ? ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಗಳಿವೆ. ಹಿಡಿಯಲು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.'

ಅತನು ಶಾಲಿನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. 'ಏನು ಶಾಲಿನಿ, ಈ ಭಾವನ ಜೊತೆ ಬರುತ್ತಿಯಾ?'

ಅವಳು ಎಂದೋ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಳು.
ಬಿಂದುವಿನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅರಳಿದವು. ಎರಡು ಮಾತುಗಳೂ - ಶಾಲಿನಿಯು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಬರುವುದೂ, ಅಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಸಿರು ಮಿಡತೆಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅತನಿಂದಂತೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಾದರೆ? ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಮಿನುಗತೊಡಗಿದವು. ■